

Specifika kontroly ÚSC – obce a kraje

Filip Hruza

Proč je podle Vás důležitá kontrola ve VS?

Z účtů brněnské části Jundrov někdo vysál přes osm milionů korun

25. 7. 2019, 11:13 – Brno - kub, [Novinky](#)

Brněnští kriminalisté vyšetřují okolnosti, za nichž zmizelo z účtů městské části Brno-Jundrov téměř 8,5 milionu korun. O případu informovala v Jundrovském zpravodaji starostka Ivana Fajnorová. Policie potvrdila, že prověřuje podezření z podvodu v jedné z městských částí.

„Když jsme před dvěma měsíci zjistili, že nám z účtů někdo neoprávněně odčerpal 8,5 milionu korun, odmítali jsme této skutečnosti uvěřit. Byli jsme přesvědčení, že se jedná o nějaký omyl. K uspokojivému vysvětlení jsme se ovšem nedopátrali a vše nasvědčovalo tomu, že jsme se stali oběťmi podvodného jednání,“ uvedla v

Kde se nacházíte: [iROZHLAS.cz](#) / [Regiony](#) | Související témata: [festival](#) [zadluženost](#) [Prameny](#)

Dluh přes milion na hlavu. Investice do vrtů Prameny sráží, nejzadluženější obec však neumírá

Má titul nejzadluženější obce a komplikovanou minulost i současnost. Obec Prameny, která se nachází nedaleko Mariánských Lázní, se dlouhodobě potýká s dluhy, které převyšují 100 milionů korun. Veškerý její majetek je rozprodán nebo v exekuci. Pomoci jí teď má festival s názvem Oživme Prameny. Koncerty, divadelní a taneční představení, autorská čtení nebo vernisáže mají do obce přitáhnout návštěvníky a vdechnout jí nový život.

17.00 14. srpna 2016 [f](#) [t](#) [in](#) [v](#) [p](#)

ZPRÁVY, KTERÉ JSTE NEČETLI

Česká **pozice**
INFORMACE PRO SVOBODNÉ LIDI

čtvrtek, 3. října 2019 [f](#) [t](#)

DOMOV SVĚT BYZNYS CIVILIZACE KONFERENCE

Čtete také

VEŘEJNÉ FINANCE
Nastupující šéfka ECB Lagardeová hodlá bojovat se změnami klimatu

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Sucho tentokrát Evropu tolik nepotrápilo

INFRASTRUKTURA

Pokles daňové sazby za vodné a stočné v řadě měst smažou investice

OBCE

Na většině vodohospodářské sítě obce špatně hospodáři

Poprvé má ministerstvo zemědělství k dispozici tvrdá data, jež ukazují, že zrezlé vodovody přijdou Čechy draho – až na miliardu korun.

DOMOV [Kateřina Surmanová](#) 2. 5. 2017

Havárie potrubí nechala 30 tisíc Pražanů bez dodávky vody. | foto: MAFRA - Dan Materna

V devadesátých letech stát předal vodohospodářskou síť obcím. Jedním z důvodů byl strach z ohromných investic, které zanedbaná infrastruktura vyžadovala. O čtvrt století později je to ale stejně stát, kdo musí najít způsob,

Jak podle Vás lze kontrolovat fungování ÚSC?

- Zastupitelstvo (ZÚ + přezkoumání + ÚZ)
- Finanční výbor
- Kontrolní výbor

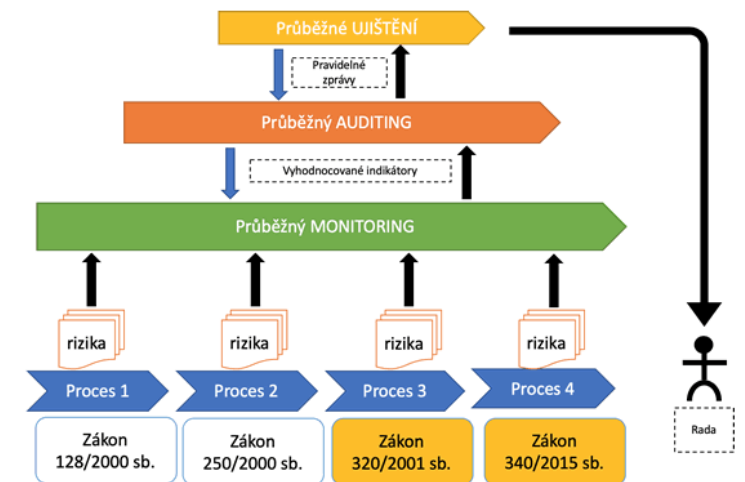
- Rada
- Komise
- Starosta

- Obecní úřad (tajemník OÚ)

- Zvláštní orgány
- Vnitřní kontrolní systém (dle účinnosti ustanovení § 32 odst. 3 zákona o finanční kontrole obce nad 15 tisíc – povinný útvar interního audit)

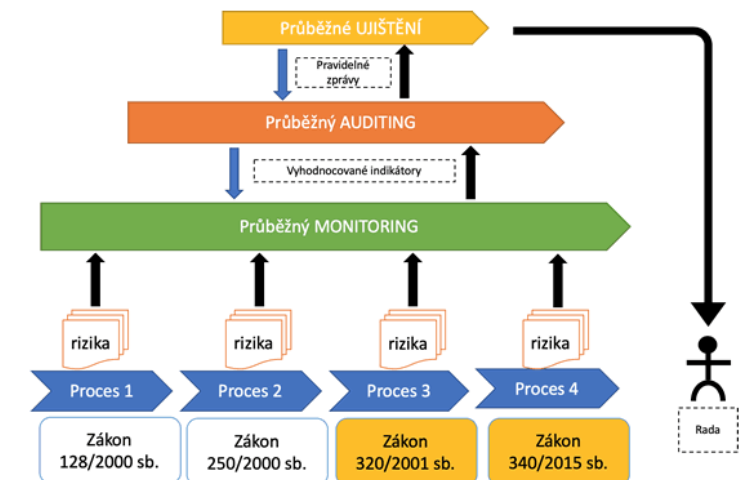

Kontrola: předběžná (prevence) x průběžná x ex-post (historická)

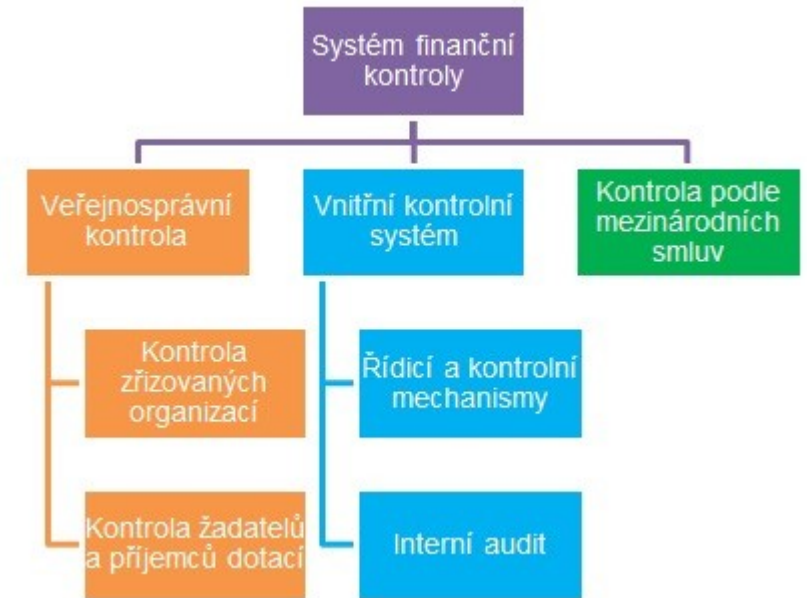

Dle MF ČR v souladu se zákonem o finanční kontrole existuje interní audit trojího druhu:

- **finanční** (zjišťuje, zda všechny položky vykázané v účetních či finančních výkazech skutečně ukazují veškerý majetek a současně i jiné zdroje a řádné hospodaření a nakládání s nimi)
- **audit systému** (vyhodnocuje příjmy týkající se orgánů veřejné správy, dále zajištění řádné správy a financování veřejných prostředků a vymáhání pohledávek)
- **audit výkonu** (zjišťuje soulad jednotlivých operací s principem hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti).

- Zastupitelstvo (závěrečný účet + přezkoumání + účetní závěrky)
- Finanční výbor
- Kontrolní výbor
- Rada
- Komise
- Hejtman
- Krajský úřad, ředitel KrÚ
- Zvláštní orgány
- Vnitřní kontrolní systém včetně interního auditu
- V přenesené působnosti vykonává dozor a kontrolu nad přenesenou působností obcí (nikoliv samostatnou!).
- Přezkoumání hospodaření obcí (kraj nebo auditor)

Zdroj: Ministerstvo financí ČR (2006) Systém finanční kontroly

Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření ÚSC

- Hospodaření obcí a DSO (kraj nebo auditor)
- V případě obcí do 800 obyvatel, které nevykonávají hospodářskou činnost probíhá **jen jednorázové** přezkoumání, v případě ostatních obcí probíhá **dílčí přezkoumání** v průběhu roku a za celý rok jednorázové
- Hospodaření krajů (MF ČR)
- Co je předmětem přezkoumání?
 - plnění příjmů a výdajů rozpočtu včetně peněžních operací
 - finanční operace, týkající se tvorby a použití peněžních fondů,
 - náklady a výnosy podnikatelské činnosti územního celku
 - peněžní operace, týkající se sdružených prostředků
 - hospodaření a nakládání s prostředky poskytnutými z Národního fondu a s dalšími prostředky ze zahraničí
 - vyúčtování a vypořádání finančních vztahů ke státnímu rozpočtu, k rozpočtům krajů, k rozpočtům obcí, k jiným rozpočtům, ke státním fondům a k dalším osobám
 - nakládání a hospodaření s majetkem ve vlastnictví územního celku
 - zadávání a uskutečňování veřejných zakázek
 - účetnictví vedené územním celkem
- 8 • ověření poměru dluhu územního celku k průměru jeho příjmů za poslední čtyři rozpočtové roky

Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření a její náležitosti (§ 10)

- zpracovává se na základě výsledků jednorázového přezkoumání, anebo na základě zápisů z dílčích přezkoumání.
- kromě náležitostí stanovených kontrolním řádem pro protokol o kontrole musí obsahovat:
 - **místo**, kde se přezkoumání uskutečňovalo, **období**, v němž probíhalo, dále **rok**, za který bylo přezkoumání vykonáno,
 - **popis** zjištěných chyb a nedostatků včetně uvedení povinností, stanovených zvláštními právními předpisy, nebo jiných hledisek přezkoumání, které nebyly dodrženy,
 - **označení** všech dokladů a jiných materiálů využitých při přezkoumání
 - **závěr** z přezkoumání.
- **závěr zprávy musí obsahovat vyjádření, zda při přezkoumání**
 - nebyly zjištěny chyby a nedostatky
 - byly zjištěny chyby a nedostatky, které nemají závažnost nedostatků uvedených pod písmenem c)
 - byly zjištěny nedostatky, spočívající v
 - v porušení rozpočtové kázně nebo ve spáchání přestupku podle zákona upravujícího rozpočtová pravidla územních rozpočtů,
 - v neúplnosti, nesprávnosti nebo neprůkaznosti vedení účetnictví,
 - v pozměňování záznamů nebo dokladů v rozporu se zvláštními právními předpisy,
 - v porušení povinností nebo překročení působnosti územního celku stanovených zvláštními právními předpisy,
 - v neodstranění nedostatků zjištěných při dílčím přezkoumání nebo při přezkoumání za předcházející roky, nebo
 - v nevytvoření podmínek pro přezkoumání podle kontrolního řádu, znemožňující splnit požadavky stanovené v § 2 a 3.

Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření a její náležitosti (§ 10)

- povinnou náležitostí závěru zprávy je dále:
 - **upozornění na případná rizika**, která lze dovodit ze zjištění podle odstavce 2 písm. b) a která mohou mít negativní dopad na hospodaření územního celku v budoucnosti,
 - uvedení **podílu pohledávek a závazků** na rozpočtu územního celku a podílu zastaveného majetku na celkovém majetku územního celku,
 - výrok o tom, že dluh územního celku nepřekročil 60 % průměru jeho příjmů za poslední 4 rozpočtové roky; v opačném případě se uvede, o kolik jeho dluh překročil průměr jeho příjmů.
- povinnost zajistit řádné a včasné vypracování zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření má kontrolor pověřený řízením přezkoumání.

Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření a její náležitosti (§ 10)

Nejčastější chyby a nedostatky zjištěné při přezkoumávání hospodaření ÚSC za rok 2015 (MV ČR 2017):

1. oblast účetnictví vedeného ÚSC – nejčastější chyby a nedostatky spočívaly v porušení:

- zákona o účetnictví (předmět účetnictví - účetní jednotky neúčtovaly správně o stavu a pohybu majetku a jiných aktiv, závazků včetně dluhů a jiných pasiv, dále o nákladech a výnosech a o výsledku hospodaření, nebyla plněna povinnost dodržovat při vedení účetnictví zejména směrnou účtovou osnovu, účetní doklady a záznamy byly neprůkazné, inventarizace majetku a závazků nebyla průkazná, nebyl připojen podpisový záznam osoby zodpovědné),
- vyhlášky č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví (účtování drobného dlouhodobého hmotného majetku nebylo v souladu s § 14, účtování krátkodobých závazků nebylo v souladu s § 32, bylo chybné obsahové vymezení položek výkazu zisku a ztráty, chybné vymezení vysvětlujících a doplňujících položek v příloze),
- vyhlášky č. 270/2010 Sb., o inventarizaci majetku a závazků (chybné provedení dokladové inventury, inventurní soupis a dodatečný inventurní soupis nebyl v souladu s § 8).

2. **zákon o veřejných zakázkách** (nebyly dodrženy zásady postupu zadavatele - transparentnost, rovné zacházení a zákaz diskriminace, uveřejňování smluv, výše skutečně uhrazené ceny a seznamu subdodavatelů na profilu zadavatele nebylo v souladu se zákonem)

3. **zákon o finanční kontrole** (nebylo zavedení a údržba vnitřního kontrolního systému, nebyla zajištěna předběžná kontrola, průběžná a následná kontrola nebyla provedena),

4. **zákon o obcích** (nebyl zveřejněn záměr obce prodat, směniti nebo darovati nemovitý majetek, pronajmout jej nebo poskytnout jako výpůjčku, v rozhodování zastupitelstva – zastupitelstvo nerozhodlo o věcech, které byly v jeho vyhrazené pravomoci, zasedání zastupitelstva nebylo v souladu se zákonem, rozhodování rady a vyhrazená pravomoc nebylo v souladu se zákonem),

5. **zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů** (postup při sestavování rozpočtu ÚSC a svazku obcí a jeho schvalování, změny rozpočtu, evidence rozpočtových opatření, povinná rozpočtová opatření, projednání a schvalování závěrečného účtu a to v uzavírání projednání závěrečného účtu vyjádřením souhlasu s celoročním hospodařením, a to bez výhrad, nebo souhlasu s výhradami, ve zveřejnění návrhu závěrečného účtu v povinném rozsahu).

Dozor nad přezkoumáváním ÚSC dle zákona č. 420/2004 Sb.

- Dozory nad přezkoumáním hospodaření obcí, DSO, městských částí hlavního města Prahy, dle § 20 zákona č. 420/2004 Sb., jsou specifickou **následnou** kontrolní činností.
- Předmětem dozorové činnosti **není hospodaření** obcí, ale **naplňování kritérií** přezkoumávání přezkoumávajícími subjekty, tj. krajskými úřady a auditory (Bylo přezkoumání vykonáno v souladu s příslušnými právními předpisy? Přezkoumal přezkoumávající vymezený rozsah předmětu přezkoumání?)
- Dozor se vykonává pouze nad skončeným přezkoumáním hospodaření. Nejedná se o další ověřování hospodaření obce, které již bylo uzavřeno projednáním závěrečného účtu ZO.
- MF ČR je uloženo vykonávat dozor nad přezkoumáním hospodaření ÚSC a DSO + z pověření MF ČR v souladu s legislativou mohou vykonávat dozorovou činnost také územní finanční orgány

Kontrola a dozor nad úsc (MV ČR a jiné správní úřady)

- Kontrola
 - Předběžná, průběžná, následná
 - Předmětem kontroly plnění jiných povinností uložených ÚSC zákonem
 - Kontrolní orgán uvede porušení v protokolu a odstraňuje ÚSC sám
 - Kontrolu nad **samostatnou působností** obcí a krajů koná MV ČR
 - Předmětem kontroly samostatné působnosti jsou například:
 - činnost orgánů obcí
 - nakládání s nemovitým majetkem obcí
 - naplňování práv občanů obce
 - plnění ostatních povinností na úseku samostatné působnosti (vydávání právních předpisů obce, projednání ZÚ, vedení úřední desky)
 - Kontrolu nad **přenesenou působností** obcí vykonává KrÚ

Kontrola a dozor nad úsc (MV ČR a jiné správní úřady)

- Dozor
 - Pouze následný
 - Zákonnost aktů ÚSC
 - Dozoru **podléhají** právní předpisy ÚSC (OZV a nařízení), usnesení, rozhodnutí a jiná opatření ÚSC
 - Dozoru **nepodléhají** porušení občanského, obchodního a pracovního práva (rozhodují soudy), rozhodnutí ve správním řízení, hospodaření ÚSC
 - Dozorový orgán pozastavuje účinnost aktu a podává návrh na zrušení k soudu
 - Dozor nad samostatnou působností obcí a krajů koná MV ČR
 - Dozor nad přenesenou působností obcí vykonává KrÚ
 - Věcně příslušné správní úřady vykonávají dozor i kontrolu nad přenesenou působností krajů a hl. města Prahy

Jak to funguje u městských částí?

- Kontrolu samostatné a přenesené působnosti orgánů MČ a MO územně členěných statutárních měst vykonávají magistráty
- Konkrétní rozsah kontroly je do značné míry závislý od statutu daného statutárního města

- MV ČR zpracovává jednou za 3 roky Hodnotící zprávu k výsledkům kontrol výkonu přenesené a samostatné působnosti svěřené orgánům obcí, krajů a hlavního města Prahy

Doplňující literatura ke čtení:

- Is Financial Stress an Incentive for the Adoption of Businesslike Planning and Control in Local Government? A Comparative Study of Eight Dutch Municipalities (zdroj: https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/1468-0408.00098?casa_token=2EqHBmJv2ksAAAAA:d4-97Ca6dfA_m-9Gyu8t5mirj8fN2MOFK0_gZHSbnFP3nkSca1K0-VCtQI3F1lhFvgXSM09sftLPA)
- The Application of Businesslike Planning and Control in Local Government: A Field Study of Eight Dutch Municipalities (zdroj: https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/714004090?casa_token=tP--St2cpw4AAAAA:zDMxXZCgW4n0_Nd81imbUF_hKVMVz97nLEj6M3bm9PYXcTzKmaDT9gIYDGfK_JCiHmCIC9hHg)
- Accountability in Municipalities: The Use of Internal Auditors and Audit Committees (zdroj: https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/027507409502500104?casa_token=L0PK4P0dsZoAAAAA:tehQ4jQk7Y6oJAGchnS36_gUbVExMkoZkqf-d50RKlxNfrSDTHkxtQKKKJgQ6HUyQRLmJLTYel)
- An examination of municipal audit delay (zdroj: https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0278425402000352?casa_token=QqP4krjZbngAAAAA:HY1g5gj6DMfRCurIFUFC6LIBlgNAnppmZqw7pVuKwM_yPPfd_sRI_PpidRinNhPQZNtA0UHH-)

“It’s called ‘reading’. It’s how people install new software into their brains”

Děkuji za Vaši pozornost 😊